

Приказ приче

„Књига“, Иво Андрић

Одрастање је посебан период живота. Тада сазревамо, почињемо да имамо своје ставове и развијамо критичка мишљења. Међутим, пут одрастања није увек лак и безбрижан. Да би постала одговорни и самостални људи, деца се на том путу сусрећу и суочавају са пуно страхова, брига и дилема. Тако је било и са дечаком из приповетке „Књига“ Иве Андрића. Један обичан школски дан и књига из библиотеке за којом је одувек жудео, постали су његова највећа брига и терет.

Дечак из приповетке „Књига“ био је сиромашан и усамљен, често суочен са границама својих могућности које су га болеле и чиниле да се осећа као мален, збуњен и неугледан дечак. Пред почетак сваке школске године он би добио бесплатне књиге од државе које су му те године биле потребне. Али те књиге су прошле кроз руке многих сиромашних ђака, биле су старе и излепљене. Дечака су подсећале на све оно што није имао и у њему будиле стари сан о неким чистим, лепим књигама нетакнутих, белих страница који му је изнова стварао осећај нелагоде и туге. Дечак је истинску радост проналазио једино у помисли на дан и тренутак када ће отићи у библиотеку и узети ону књигу коју жели. То магично осећање избора чинило је да заборави на све што га мучи и првог уторка трећег разреда гимназије појури до библиотеке.

Док је чекао у реду испред библиотеке, дечак је био збуњен и уплашен. Мислим да су та осећања била последица великог поштовања које је гајио према библиотеци и свим књигама у њој, као и велике захвалности и одушевљења што је коначно дошао дан о ком је одувек маштао. Када је изабрао књигу коју жели, суочио се са библиотекарском и избегао његове подругљиве надимке, као да се мрачни вео са дечаковог живота померио и пустио светлост да у њега уђе. Та светлост је нестала у тренутку када му је књига коју је узео из библиотеке испала на степениште и потпуно се искоричила. Од тада су страх и брига постали део свакодневног живота дечака. Куд год би кренуо, сетио би се своје бригае, слика искоричене књиге увек би му била пред очима и никако није могао да је заборави.

Оно што је у тој ситуацији било дечаку најтеже је то што није могао ни са ким да разговара и посаветује се јер су му могуће реакције људи стварале још већу нелагоду и страх. Ту видимо да су подршка и разговор основни начини да деца превазиђу своје страхе и да без њих страх у деци расте, а једног дана када из њих изађе, за собом оставља велику празнину и збуњеност. Борба дечака и његових осећања била је исцрпљујућа и за његову душу и за тело. Мислио је како би најбоље било да изгори кућа у којој је живео и скривао своју књигу или гимназија у којој се налазила библиотека, па чак и да умре. Такве мисли биле су последица снажног страха и велике неизвесности с којима се никада није суочио као тада. Да један радостан дан прерасте у пола године бригае било је нешто што дечак није схватао, нити је мислио да ће му се тако нешто икад десити. У школи је добијао лоше оцене, почео је да избегава другове и њихове забаве, а често би био љубоморан на њихову безбрижност.

Сва његова снага и све мисли биле су усмерене на књигу. Једног дана одлучио је да купи лепак за који је месецима штедео новац и њиме залепи странице књиге. То је и учинио, али страх у њему није нестао. Живео је у њему све док није дошао дан да врати књигу у библиотеку. Тог дана, библиотекар је узео књигу од дечака не обративши пажњу ни на њега, ни на странице књиге. Дечак је био зачуђен и изненађен. Сматрам да је његова зачуђеност потицала од уверења да је грешка коју је починио неприхватљива и недопустива и да заслужује строгу казну коју ће сигурно и добити. Бригу и неизвесност у њему заменила је празнина која настаје када се деца ослободе страха, а не схватају како. Знају само да је био толико снажан да им је избрисао осмех са лица, а безбрижност детињства заменио тугом, тескобом и нелагодом.

Дечак из приповетке „Књига“ није једини који се сусрео са страхом и неизвесношћу проузрокованим нечим што је урадио без икакве лоше намере. Током одрастања, сва деца се сусретну са таквим осећањима. Она су невидљиви и највећи непријатељ у животу деце. Мислим да би све било другачије да је дечак неке рекао шта се десило и да му је неко рекао да нема разлога да се због тога толико брине и исцрпљује. За неког ко је уплашен и забринут било би велико олакшање да чује такве речи. Зато сматрам да деци увек треба дозволити да кажу како се осећају и шта их мучи и да треба имати разумевања за њихове проблеме и дилеме јер тако уче да није страшно погрешити и ослобађају се својих страхова. Мислим да ова приповетка жели да нас подсети на то и поручи нам да учимо на примеру дечака.

Матеја Московљевић VIII₃